

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

VERMIST

Een toneelspel in twee bedrijven

door

1880
Knarf van Pellecom

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1996

Nr. 2329

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *VERMIST* op te voeren moet de naam van auteur *KNARF VAN PELLECOM* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1996/0220/027
ISBN- 978- 90-385-04452

© 1996 Toneelfonds J. Janssens/Knarf van Pellecom
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

VOORWOORD

Joeri Hancké en mezelf hebben reeds een samenwerking achter de rug. Deze dateert van het seizoen 89-90 toen we de twee hoofdrollen vertolkten in 'True West' (Het Ware Westen) van Sam Shepard. Het was in het begin van onze carrière als professionele acteurs en we speelden op het kelderplateau van het Fakkelteater. Het was voor ons beiden een zeer leerrijke en aangename ervaring om samen te werken.

In de zomer van '91 stelde Joeri voor om deze samenwerking te herhalen. Ik stemde enthousiast toe.

Het probleem was echter een stuk te vinden voor twee relatief jonge acteurs dat kon gespeeld worden in een kelder zonder dat er te veel aanpassingen moesten gebeuren. Het stuk moest overal kunnen gespeeld worden.

Nog voor dit was opgelost had Eric Kerremans, collega acteur en even zot van theater als wij, zich bij ons gevoegd als regisseur. Onze repetitieruimte werd ons kosteloos ter beschikking gesteld door Walter Tillemans in het Raamteater. Nu nog een stuk.

Toen we met zijn drieën, en na verschillende stukken gelezen te hebben, nog altijd geen stuk gevonden hadden dat aan de criteria voldeed, stelde Joeri tussen pot en pint voor dat ik het stuk zelf zou schrijven. Ik had immers toch al ervaring als scenarioschrijver.

Ik stemde overmoedig toe. Pas de volgende dag kwam de ontnuchtering. Het schrijven van een toneelstuk is een totaal andere discipline dan het schrijven van een scenario. Anders, maar zeker even boeiend.

De eigenlijke aanleiding om het Aids-thema in het stuk te verwerken kwam als volgt:

In 1991 moest de jaarlijkse Internationale Aids-conferentie in de Verenigde Staten plaatsvinden. De conferentie kon er echter niet doorgaan omdat de toenmalige president Bush een wet had uitgevaardigd die seropositieven verbood de Verenigde Staten binnen te komen. Aangezien logischerwijs een groot aantal deelnemers aan deze conferentie seropositief waren, werd zij noodgedwongen verplaatst naar Amsterdam.

Dit voorval deed mij denken aan vroegere periodes in de geschiedenis waar mensen gediscrimineerd werden. Discriminatie die telkens opnieuw de aanzet was tot erger... Véél erger.

In onze samenleving is deze discriminatie, of het nu ten opzichte van andere rassen, overtuigingen, seksuele geaardheid of godsdienst gaat speelt geen rol, ook terug snel veld aan het winnen.

Wat het thema van het stuk, betreft: Recent gaan overal stemmen op om seropositieven te verzorgen, te helpen, te begeleiden. Velen hebben goede bedoelingen. Maar sommigen willen ze in quarantaine stoppen, ze bannen uit de maatschappij, sociale paria's van hen maken.

Wat als dit realiteit wordt?

Het is maar een kleine stap.

Dit stuk probeert een minieme waarschuwing te zijn, een voorsmaakje wat zou kunnen gebeuren indien het steeds groter wordend racisme, en hier dan specifiek de discriminatie van een minderheid, de seropositieven, niet gestopt wordt.

Laat ons hopen dat dit stuk voor altijd fictie blijft.

Vermist werd gecreëerd in het Kelderteater van de Fakkels te Antwerpen op 9 maart 1992.

Het stuk kende een groot succes en werd door heel Vlaanderen gespeeld.

Regie: Eric Kerremans

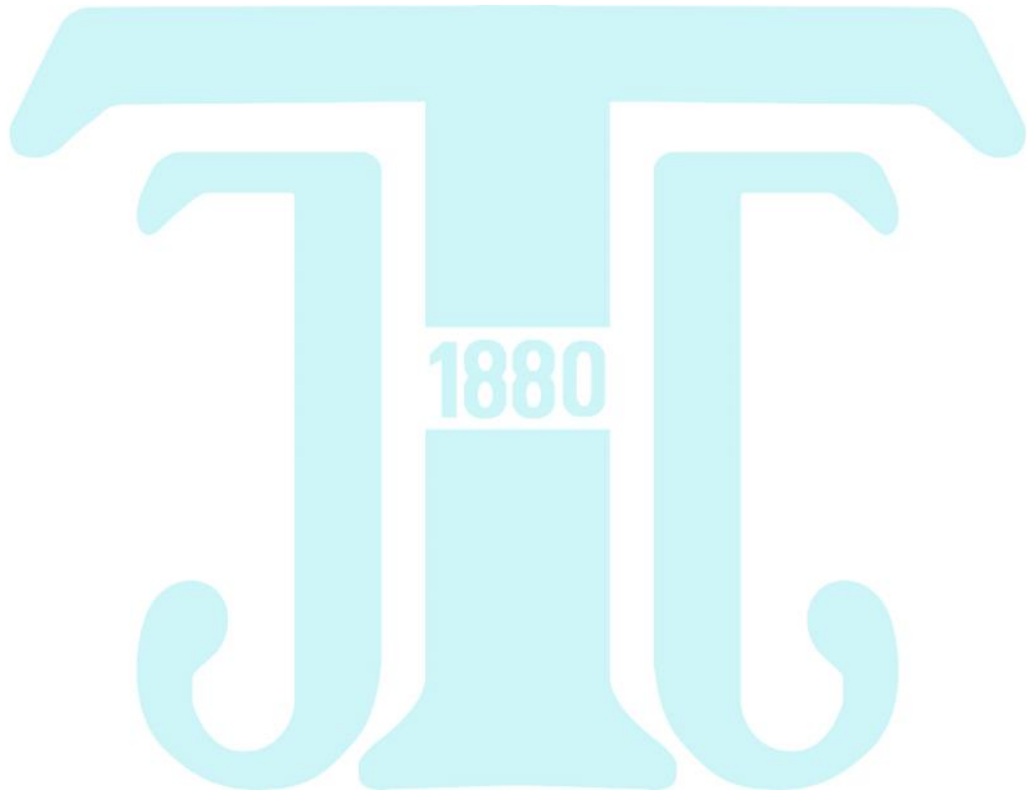
Rolverdeling:

Carl : Joeri Hancké

Bernard : Knarf Van Pellecom

De muziek werd speciaal voor deze productie gekomponeed door Alain van Zeveren (The Radios) en is geregistreerd bij Sabam onder de titel 'Thema X'. Een cassette met deze muziek is beschikbaar bij de auteur:

Knarf Van Pellecom

DECOR

Een oude kelder onder een leegstaand stapelhuis. De muren zijn niet bezet. De bakstenen zijn zichtbaar. Het kleine raampje bovenaan de kelder is versperd door hout- en andere afval. Er komt nog een weinig licht door.

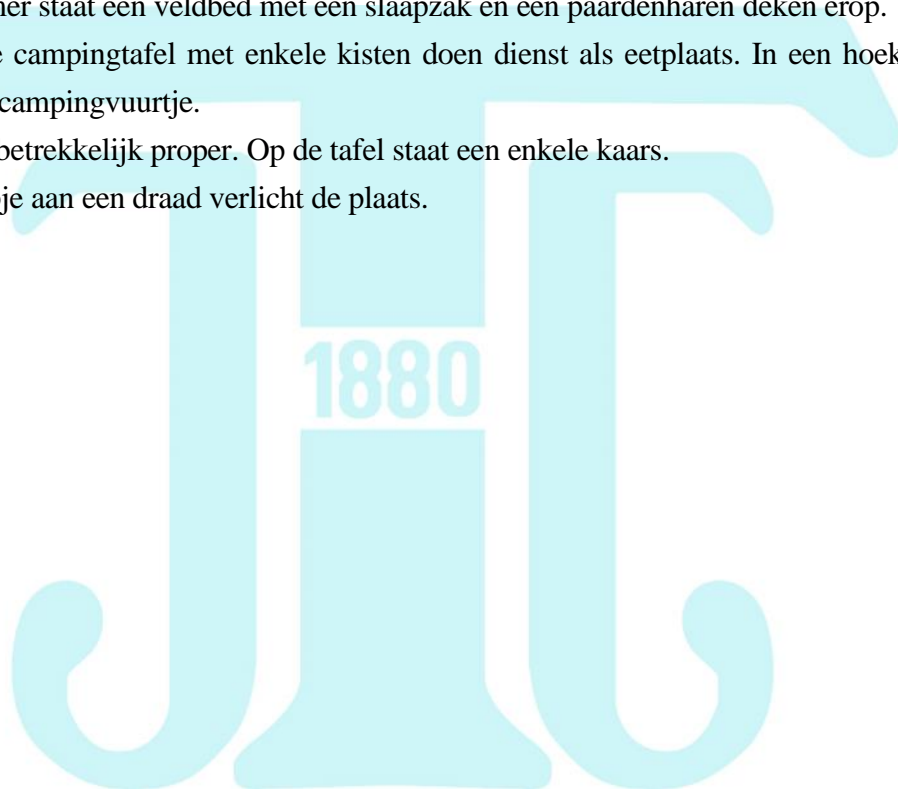
De kelder bestaat uit verschillende plaatsen waarvan er maar één zichtbaar is. Twee deuropeningen leiden naar de andere plaatsen.

In de kamer staat een veldbed met een slaapzak en een paardenharen deken erop.

Een oude campingtafel met enkele kisten doen dienst als eetplaats. In een hoek staat een campingvuurtje.

Het is er betrekkelijk proper. Op de tafel staat een enkele kaars.

Eén lampje aan een draad verlicht de plaats.

E E R S T E B E D R I J F

(Het is donker in de kelder. Een klein beetje licht komt door het kleine raampje. Het schemert buiten.

Op één van de kisten zit Carl. Hij kijkt rustig voor zich uit. Hij rookt een sigaret. Het puntje van de sigaret licht op. Hij is elegant gekleed in een goedzittend hemd en jeans. Hij ziet er welstellend uit. Hij draagt een lange overjas.

Het geluid van een ijzeren luik dat dichtvalt. Er weerklinken voetstappen die de trap afkomen.

Carl dooft zijn sigaret en staat rustig op. Hij gaat tegen de muur staan. Hij leunt nonchalant achterover.

Bernard komt de kamer binnen. Hij hijgt. Hij zet een sportzak neer. Bernard is gekleed in een versleten jeans en een sweat-shirt. Hij draagt een mouwloos vestje. Hij is echter niet onverzorgd.)

BERNARD : Ik dacht dat ik dat vat had teruggezet. *(stilte)* Ik had dat vat teruggezet.
(pauze)

CARL : Dag Benny. *(Hij steekt een sigaret op)*

BERNARD : Wie is dat? *(stilte - voorzichtig gaat hij naar het bed en haalt er een loden pijp onderuit - hij gaat in het donker naar het lampje)* Wie is dat? *(hij trekt aan het koordje)* Carl? Wat doe jij hier. Hoe...

CARL : Hoe ik je gevonden heb? Dat is een heel verhaal. Maar dat komt later nog wel.
Dag Benny. Ben je niet blij me te zien?

BERNARD : Toch wel, toch wel, maar hoe heb je me gevonden?

CARL : Ssst. We zijn allemaal zo ongerust geweest. Je bent ook al zo lang weg. We missen je.

BERNARD : Ik heb jullie ook gemist.

CARL : O ja? Dus, eigenlijk hebben we de hele tijd elkaar zitten missen. Maar met één groot verschil.

BERNARD : Ja?

CARL : Jij wist ons zitten, wij jou niet. Je had evengoed dood kunnen zijn. Dat gebeurt vandaag de dag nogal regelmatig weet je? Je bent al meer dan acht maanden vermist. Zonder teken van leven.

BERNARD : Ik durfde niemand contacteren. Ik kon dat risico niet lopen.

CARL : Dat begrijp ik, ja. Dat zei de politie ook.

BERNARD : De politie?

CARL : Mm... Twee dagen nadat je je niet aangemeld had voor de maandelijkse test stond de politie bij ons. Ze hadden al een hele tijd een vermoeden, wegens... *(stilte)* Maar de incubatieperiode kan soms zeer lang duren, zeiden ze. Misschien was je nog maanden niet positief geweest.

BERNARD : Hoe weet je dat ik positief ben? Ik ben er zelf niet zeker van.

CARL : Anders was je toch niet gevlucht?

BERNARD : Het schijnt dat er mensen immuun zijn. Het zou toch kunnen dat ik er niet vatbaar voor ben. Dat zou toch kunnen?

CARL : Je woont hier knus. *(lacht)* Zelf ingericht?

BERNARD : Hoe heb je mij gevonden?

CARL : Huur je dit gemeubeld? Dat zal wel veel kosten. Zo'n luxe. *(wijst op de buizen die tegen het plafond lopen)* Centrale verwarming. Is de elektriciteit inbegrepen in de huurprijs?

BERNARD : Carl, ik vind dit allesbehalve amusant. Als dit de enige reden is waarom je me gezocht hebt, heb ik liever...

CARL : O neen, mijn waarde schoonbroer. Dat is niet de enige reden. Ik zei het je toch al, we missen je. Heel de familie. Je krijgt van iedereen kusjes. Van mammië, van pappie, van Lieve, van Lotje, van Thomas...

BERNARD : Van Lotje?

CARL : Ja, zij mist je nog 't meest van al. Ze droomt 's nachts van je. *(lacht)* Nachtmerries. Ze wordt praktisch elke nacht luid schreeuwend wakker.

BERNARD : Wat droomt ze dan?

CARL : Dat vertelt ze niet. Althans, niet tegen mij. Ze vertrouwt mij niet, dat weet je toch. Ik ben haar favoriete schoonbroer immers niet, Benny.

BERNARD : Bernard.

CARL : Wat?

BERNARD : Bernard. Ik heet Bernard. Je weet dat ik niet van Benny hou.

CARL : O, ik dacht... Noemde Lotte jou niet altijd zo?

BERNARD : Dat was anders. Als jij dat zegt, klinkt het zo denigrerend.

CARL : Vanuit de hoogte? Dat is niet de bedoeling. Goed. Sorry. Ik ben niet naar hier gekomen om je te tergen. Ik wil je helpen. Echt waar. Maar, waar was ik gebleven? *(pauze)* O ja, de nachtmerries van Lotte. Ze heeft er van verteld tegen Lieve. En als goede echtgenote vertelde zij dat dan tegen mij. De schat. *(stilte)*

Dat kunnen we toch niet ontkennen. Het zijn schatten, de drie zusters. Lieve, Lotte,...

BERNARD : Wat droomde ze dan?

CARL : Ze droomt dat je dood gaat. Telkens weer. Nacht na nacht, keer op keer. Ze heeft je zien verbranden, verdrinken, met je auto over kop gaan. Je bent opgehangen, onthoofd, doodgestoken, ontploft... Er bestaat geen enkele manier waarop jij nog niet aan je einde bent gekomen. En iedere keer opnieuw huilt ze. Ze schreeuwt het hele huis wakker. Nacht na nacht, keer op keer. (*stilte*) Heb jij niets te drinken? Ik krijg een droge mond van al dat gepraat.

BERNARD : Wat wil je?

CARL : Kan ik kiezen? Wat een luxe. Dan graag een whisky. Zonder ijs.

BERNARD : Dat heb ik niet.

CARL : Wat? IJs?

BERNARD : Nee. Whisky.

CARL : Sherry..? Porto..? Pastic?

BERNARD : Water of bier.

CARL : Een biertje dan graag.

BERNARD : Goed. (*hij neemt de sportzak en gaat buiten*)

CARL : (*kijkt rond*) Dus, hier slaap jij, hier eet jij, hier kook jij,...

BERNARD : Hier woon ik, ja. (*hij heeft een pak van zes blikjes bij*) Asjeblijft. Ga zitten.

CARL : (*neemt een blikje aan*) Dank je. (*trekt het open en drinkt*) Benny,... Bernard, ik wil niet zo rot tegen je doen. Sorry. Het spijt me. 't Zijn de zenuwen. Maar je begrijpt toch wel, wij hebben al die maanden in spanning gezeten. Jij hebt de hele tijd niets van je laten horen. Geen woord. Niets. Waar heb je al die tijd gezeten? Hier?

BERNARD : Ja.

CARL : Hoe ben je in godsnaam hier terechtgekomen?

BERNARD : Ik kende dit stapelhuis van vroeger. Ik kwam hier regelmatig wandelen met Kafka, voor de rotzakken hem afmaakten. Hij heeft deze kelder ontdekt. Op een keer was hij weg. Ik zocht hem overal. Ik kon zijn gedempt blaffen nog horen, maar ik zag hem nergens. Tot hij opeens weer kwispelend voor mij stond. Ik heb dan, na lang zoeken, het luik gevonden onder een hoop oud ijzer, planken en andere rommel. Ik heb er met niemand over gesproken. Behalve met... (*stilte*) Hoe heb jij mij eigenlijk gevonden?

CARL : Dat doet er nu toch niet toe, ik...

BERNARD : Wie weet er nog van?

CARL : Bernard, ik verzeker je dat je absoluut veilig bent. Niemand weet het. Ik kam al maanden de stad uit op zoek naar jou. Ik had gezworen dat ik je zou vinden, vroeg of laat. Ik vond dat ik je dat schuldig was.

BERNARD : (*lacht*)

CARL : Je hebt al genoeg meegemaakt. (*stilte*) Waarom ben je dan eigenlijk gevlucht? Als je er zelf niet zeker van was. Je zegt het zelf. Er zijn mensen immuun.

BERNARD : Je kan je dat niet voorstellen Carl. De spanning, de onzekerheid. Iedere keer opnieuw. Toen ze twee jaar geleden die maatregel van verplicht bloedonderzoek invoerden, zag niemand welke gevolgen dit zou hebben. Het was een preventieve maatregel zegden ze, om de epidemie in te dijken. Om de slachtoffers zo vlug mogelijk bij te staan. Te verzorgen. De slachtoffers. O heerlijk eufemisme. Maar, seropositief klonk te negatief. Te gevaarlijk. Dus, werden ze slachtoffers. Slachtoffers van de duivel, zegt de kerk. Slachtoffers van het morele verval van onze maatschappij, zegt de kerk. Zegt de staat. Zegt het comité. (*stilte*) En slachtoffers moeten geholpen worden. Verzorgd. Beschermd. Tegen zichzelf. En tegen hun verderfelijke ziekte. (*hij trekt nog een biertje open*) Maar eerst moeten ze worden opgespoord. Want de meesten weten niet dat ze slachtoffers zijn. Ze zijn zich niet bewust van het morele verval waaraan ze zijn blootgesteld. Dus moeten we elke maand op controle. Elke maand de naald in de ader voor het kleine beetje bloed dat beslist of je slachtoffer wordt of niet. Of, dat je nog wat uitstel krijgt. Trouwens, de meesten mochten gerust zijn. Alleen junkies, homo's en hoeren kregen het. Je kreeg het niet van een wc-bril, niet van vuile lakens, zelfs speeksel kon het niet overbrengen. Alleen bloed. Bloed. Wat een zegen.

CARL : Dat is toch zo. Dat is bewezen.

BERNARD : Dat klopt. Maar geloof jij dat? (*steekt hem het bier toe*) Wil je een slok? Durf jij dat risico nemen? Of liever niet? (*stilte*) Stuurde jij Thomas niet van school toen bleek dat er een slachtoffertje in zijn klas zat? Of was dat puur toeval? O ja, de kwaliteit van het onderwijs was te laag in dat gemeenteschooltje. Juist. Een college was beter. Betrouwbaarder.

CARL : Ik wilde alleen maar het beste voor Thomas. Ik weet dat sommigen niet geloven dat de besmetting alleen via het bloed kan overgaan, maar ik denk zo niet. Er worden regelmatig informatiecampagnes georganiseerd, maar de schrik zit erin. Mensen reageren nu eenmaal primair in zulke omstandigheden.